

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบเพื่อพัฒนาไปสู่
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน

ปิยะภัทร เต็มแย้ม

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
งบประมาณรายจ่าย ประจำปี 2555

ชื่อโครงการวิจัย แนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบเพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน

หัวหน้าโครงการ นายปิยะภัทร เต็มแย้ม

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

39 หมู่ 1 ถนนรังสิต นครนายก ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

โทรศัพท์ 0-2549-4771-4 โทรสาร 0-2549-4775

ปีที่พิมพ์

2555

สงวนลิขสิทธิ์

ภาพปก

ออกแบบปก นายปิยะภัทร เต็มแย้ม

ชื่อโครงการวิจัย	:	แนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบเพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน
หัวหน้าโครงการวิจัย	:	นายปิยะภัทร เต็มแย้ม
หน่วยงาน	:	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีที่สำเร็จ	:	2556

บทคัดย่อ

โครงการแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบ เป็นโครงการเพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน โดยโครงการจะวางแผนพัฒนาเชิงอนุรักษ์บริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดในบางส่วนที่เป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กันในลักษณะของเส้นทางการท่องเที่ยวในรูปแบบเดียวกัน โดยเน้นความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง โครงการจะประกอบด้วยการศึกษาลักษณะทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทางกายภาพ เพื่อหาแนวทางความเป็นไปได้ในการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ให้ได้มากที่สุด โดยพยายามให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองและพัฒนาตัวเองได้ในอนาคต อย่างไรก็ตามข้อจำกัดทางกฎหมายเป็นข้อจำกัดที่สำคัญสำหรับการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งลักษณะของโครงการพยายามดำเนินการภายใต้กรอบข้อจำกัดนี้ ซึ่งหลักการอันสำคัญของโครงการนี้คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และให้ความสำคัญกับผู้ที่อยู่ในพื้นที่ได้มีบทบาทในการวางแผนพัฒนาพื้นที่รวมกันด้วย

การศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบเพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน นั้นจะศึกษาบทบาทอันเด่นชัดของพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่เกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบ โดยครอบคลุมองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน (มิติ) คือ การพิจารณาด้านพื้นที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้องและรูปแบบการจัดการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่บริเวณเกาะเกร็ดมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น จึงต้องทำการศึกษาแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศด้วย
2. องค์ประกอบด้านการจัดการ โดยจะศึกษาการจัดการด้านการท่องเที่ยว ที่มีความรับผิดชอบ (Responsible Travel) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (no or low impact) มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร รวมถึงการจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต
3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการศึกษาการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) โดยศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความประทับใจ รวมทั้งการสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยวและประชาชนภายในท้องถิ่น
4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการศึกษาการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น ยกกระดับคุณภาพชีวิตและการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย

Research Topic : Design Guidelines route tourism for kohkhet areas to be developed as Ecotourism
Head of Project : Mr. PiyapatThemyaem
Government Office : Faculty of Architecture.
Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
Completion : 2013

Abstract

This research was aimed to develop an approach for travelling Kohkret area and its surrounding which was sustainable for its ecology. The research found that this approach was a part of the total area which was linked between the same characteristic routes of travel thus it was planned and developed to be conservative for the area so it could be used in the operation level. Moreover, the research also integrated more information from social, economic, cultural and physical environment and uses them to find out the most sustainable approach of travel which was suitable for the people in this area and finally it will be the map for the self-reliance Kohkret community. However the most important limitation of this research was laws, the researcher discovered that the sustainable approach was developed by focusing and concerning more on local people also the researcher let them discuss on this approach.

There are four main outstanding issues were explored in this research. They are

1. Area Issue: Because the area has a cultural which is unique thus the research needs to examine the cultural and historical which are related for its ecology.

2. Management Issue: This research will focus on the travelling management especially for the responsible travel which has no impact on both social and environment. Then from this issue, the approach will cover the environmental management such as the protection of pollution and the scope of travel.

3. Activity and Processing Issue: This approach will support the learning process and strengthen both of knowledge and impression to the related people (tourists and local people) to be realized about their suitable consciences.

4. Participating Issue: As it is stated in the first paragraph “...*the most important limitation of this research was law, the researcher discovered the sustainable approach by focusing and had more concerning on people ...*” then the participation is the one of main issues which is studies and linked the people to be well-being. Finally when the community uses this approach the community will be the self-reliance.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวบริเวณเกาะเกร็ดและพื้นที่โดยรอบ ฉบับนี้ ผู้วิจัยและทีมงานได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลและได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆจากหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วน ได้แก่

- สำนักงานเทศบาลเมืองจังหวัดนนทบุรี
- โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนนทบุรี
- เทศบาลนครปากเกร็ด
- องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
- ท่านเจ้าอาวาสวัดปรมัยยิกาวาสคณะ
- ชาวบ้านในพื้นที่เกาะเกร็ด

ซึ่งรายนามดังกล่าวนี้ผู้วิจัยและคณะทำงานขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่สละเวลามาให้ข้อมูลในด้านต่างๆทำให้งานวิจัยเล่มนี้ประสบผลสำเร็จจลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการค้นคว้าศึกษาในครั้งนี้และขอขอบคุณคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่อำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัยจนสำเร็จจลุล่วงไปด้วยดี